

QATARDA

Fərhad Bakıda yaşayıb Sum-qayıtda işlədiyindən, hər gün bu yolu qatarla gedib-gəlirdi. Özünün şəxsi maşını olmasına baxmayaraq, qatarla işə gedib-gəlmək ona daha rahat və maraqlı idi. Çox komfortlu olan bu yeni sürət qatarında onun hələ yol boyu bəzən mürgüləməyi də olurdu. Sonuncu dayanacaqda vaqon bələdçisi olan gənc qızların onu yuxudan oyatmaqları, heç də az olmamışdı. Amma badamı saç xanıma rast gəldiyi gündən onun nəinki qatarda mürgüləməyi, hətta gecələr də yuxusu ərsəyə çəkilməmişdi. ...

Fərhadın getdiyi qrafiklə qatarda demək olar ki, çox az adam olurdu. İllah da axşam evə qayıdanda vaqonda üç və ya beş səmişin olurdu, ya yox. Qatarda olan səmişlərin hamısı da artıq bir-birilərini üzəndən tanıyır, kimin hansı stansiyada düşəcəyini də yaxşı bilirdilər. Amma bu üç-beş səmişin arasında heç kim bir-biri ilə ünsiyyət yaratmağa həvəsli görünmürdü. Hər kəsin öz daimi yeri vardı deyər, hamı bir-birindən aralı yerləşən, həmişə oturduğu oturmaqda əyləşər, sakitcə qatarın tərpənməsini gözləyirdilər. Qatar yerindən tərpənəndən sonra kimin nə işlə məşğul olacağı da ilk vaxtlardan hamıya məlum idi. Artıq bu birgə yolçuluq günlərlə, həftələrlə, aylarla deyil, illərlə davam edirdi.

Fərhad qatarada öz yerində əyləşdiyi andan adətən kitab oxumaqla başını qatırdı. Buna baxmayaraq qatarda gedən digər dörd səmişlərin yolu necə başa vuracaqları da artıq əvvəlcədən ona məlum idi. Arxa sıralarda əyləşən ağ saçlı yaşlı qadın yol boyu çantasından çıxatdığı rəngli saplarla mütləq nə sə toxuyur, ondan bir az qabaqda əyləşən yaşlı kişi isə bütün yolu öz təsbehini aramla çevirərək şaqıldadırdı, ya da başını pəncərə şüşəsinə söykəyib şirin-şirin mürgüləməklə yolu başa vururdu. Orta sıralarda əyləşən gənc oğlan da yerini rahatlayan kimi, ətrafdakılara narahatlıq yaratmasın deyər, gözlərini yumaraq qulaqcıqlar vasitəsi

ilə musiqiyə qulaq asırdı. Təkcə üçüncü sırada, pəncərə tərəfdə əyləşən orta yaşlı, çox da uzun olmayan badamı saçlı, ağbəniz xanım isə yerində sakitcə əyləşərək, heç kimə fikir vermədən pəncərədən ətrafı seyr etməklə, gözlərini uzaq nöqtələrə zilləyir, sanki ilk dəfə

(Hekayə)

görmüş kimi yaddaşına həkk etmək üçün maraqla ətrafı müşahidə edirdi.

İki oturmaq aralıda onunla üz-üzə əyləşən Fərhad, gözlərini yormamaq üçün hərdən kitab səhifəsindən nəzərini çəkib, bu gözəl xanıma ani olaraq oğrun baxışlarla tamaşa etməyə son vaxtlar özündə daxili ehtiyac duyurdu. Bu gözəl xanım "Məmmədli" dayanacağında qatardan düşsən qədər, kitab oxumaq onsuz da son günlər Fərhadı görə, sadəcə gözlərini xanıma zilləyib durmamaq üçün bir bahane olmuşdu.

Artıq düz üç il olardı ki, həftənin beş iş günü gördüyü və yaddaşından silə bilmədiyi bu xanıma özlüyündə adlar da fikirləşirdi. Lakin fikirləşdiyi neçə-neçə qız adlarından heç birini nədənsə ona uyğunlaşdırma bilmirdi. O, artıq neçə aylar idi ki, bu gözəl xanımla yaxından tanış olmağa, onun adını öyrənməyə özündə daxili ehtiyac hiss edir və bu arzusu günü-gündən güclənirdi. Bütün bunlara baxmayaraq təəssüflər olsun ki, arzusu hələ ki, elə arzu olaraq da qalırdı.

"Hicran nə qədər uzun olsa, vüsal bir o qədər şirin olar!" atalar məsələsinin əksinə olaraq, artıq bu mənasız "hicran" a son qoymağın zamanı çatdığını düşünən Fərhad, ehmalca yerindən qalxıb, "vüsal"ına qovuşmaq üçün pəncərədən ətrafı seyr edən badamı saçlı xanıma yaxınlaşdı. Hətta bu hərəkəti etdiyinə görə özündə belə cə-

sarəti tapdığından azacıq heyrətləndi də. O, nəzakətlə salam verib, əyləşmək üçün badamı saçlı xanımdan icazə istədi. Xanım eşidilməyən bir səslə salamı alıb, başını yüngülvari tərpətməklə onun əyləşməsi üçün razılığını bildirdi və tələsmədən yanındakı boş oturacağın üstünə qoyduğu əl çantasını götürüb dizlərinin üzərinə çəkdi. İlk sözbə sözlə başlayan da elə Fərhad oldu:

-Xanım, siz məni düz başa düşün. Neçə ildir ki, bir vaqonda yol gedirik, amma hələ də tanış olmamışıq.

Xanım maraqla Fərhadı süzdü və xəlifcə gülümsəyərək diləndi:

-Sizcə buna ehtiyac varmı?

-Mənə görə əlbəttə var. Arada olur ki, sizin bəzən qatarla getməyən vaxtınızda, mənim gözlərim daima sizi axtarır və mən bu səbəbdən sizdən nigaran qalırım, sizinçün darıxıram, - deyən Fərhadın üzünə azacıq qızartı çökdü.

Bunu gören xanım yenə xəlifcə gülümsədi:

-Nigarançılığınızın yaranmasına səbəb nədir? Siz ki, heç məni şəxsən tanımırırsınız?

-Düzdür, şəxsən tanımıram, amma düşünürəm ki, müşahidələrimə rəğmən həmişə kifayət qədər tanıyıram. Nigarançılığımın səbəbi isə, ilk gördüyüm gündən siz mənim qanımda, canımda, ruhumdasınız. Təəssüflər olsun, heyif ki, mən sizi çox gec tanıdım!

Xanım üzündəki ciddi və azacıq da qərribə ifadə ilə Fərhadı süzdü:

-Bu nədir, sevgi etirafımı? Özü də bu yaşda?!

Fərhad gözləmədiyi bu sualdan azacıq tutuldu:

-Sevgi Tanrının insana bəxş etdiyi ən gözəl və ilahi hissdır. Bu hissləri yaşamaq üçün düşünürəm ki, yaşın heç də fərqi yoxdur. Onu da deyim ki, Tanrı bu ilahi hissi həmişə

də çox sevdiyi bəndələrinə əta edir, - dedi və arzusunu yenidən dilə gətirdi, - Amma yenə də, tanış olmağımız üçün adımızı söyləsəniz, çox məmnun olaram.

Xanım özlüyündə öz adını şəxsən tanımadığı bu insana söyləyib-söyləməməsini götür-qoy edirdi ki, elə bu vaxt mikrafonla qatarın "Məmmədli" stansiyasına yaxınlaşması elan olundu. Xanım əlini ehmalca Fərhadın çiyninə toxunduraraq ayağa qalxdı:

-Mən çatdım. Söhbətimiz qalsın gələcək dəfəyə. Sağ olun!..

Xanımın əli ilə onun çiyninə toxunması ona çox xoş olsa da, adını söyləməməsi Fərhadı təəssüf hissi doğurdu...

-Qalxın, sonuncu dayanacaqdır. Biz artıq Bakıya çatmışıq.

Fərhad gözlərini geniş açıb qarşısında, gülümsəyərək incə əliylə onun çiynini silkələyən əsmər bənizli gənc vaqon bələdçisini görüb çəsin halda ayağa qalxdı:

-Allah səni insaf versin, qızım. İmkan verəydin bəri, adını öyrənərdim də.

Bələdçi qızın gözləri maraqlı baxışlarla bəzən bəzən böyümüş halda atası yaşında olan Fərhadı zilləndi:

-Əmi, mənim adımı öyrənmək istəyirsiniz? Adım Gültəkdir.

-Gözəl addır! Allah səni sevdiyələrinlə qovuşdursun, qızım! - deyən Fərhad, aramla çıxışa doğru addımladı və qəfildən qıza tərəf geri çevrilərək, - Mən əslində yuxuda gördüyüm xanımın adını öyrənmək istəyirdim. Eh... Düz deyiblər, "Həyat - içindəki səhifələri dəyişmək mümkün olmayan bir kitabdır!" - deyib, qəmli halda vağzalın çıxışına doğru yoluna davam etdi.

Qatar bələdçisi olan gənc qızın onun arxasınca köks ötürərək pıçiltıyla söylədiyi, - Allah sizi də sevdiyiniz xanımla qovuşdursun! - sözlərini isə özündən başqa heç kim eşitmədi.

Arif ƏRŞAD,
Yazıçı-publisist,
Prezident mükafatçısı

